

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ, ТЕОРІЇ МИСТЕЦТВ ТА ВИКОНАВСТВА
КАФЕДРА МУЗИЧНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

МАРАЧ О. М. ОХМАНЮК В.Ф.

Художня лабораторія народного мистецтва
(вокальна та інструментальна групи)

Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів

Луцьк – 2018

УДК 78.087.68(072)+785(072)

М 25

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою СНУ ім. Лесі Українки
Протокол № від 21.02.2018 р.*

Рецензенти:

Драганчук В. М. – кандидат мистецтвознавства, доцент, докторант кафедри історії музики Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка

Зарицька А.А – кандидат педагогічних наук, голова предметно-циклової комісії викладачів постановки голосу Луцького педагогічного коледжу.

Марач О.М.,

Художня лабораторія народного мистецтва: Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів спеціальності 025 музичне мистецтво \ О. Марач, В. Охманюк. – Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2018. 11 с.

Навчальна інформація яка пропонується читачеві може застосовуватися у курсах: художня лабораторія народного мистецтва, лабораторія творчого колективу, хорове диригування, диригування і робота з хором, методика і практикум вокально-хорової роботи, методика викладання хорових дисциплін.

У навчальному виданні пропонуються навчальна інформація, за допомогою якої читач може ознайомитись з базовою методикою роботи з народним хором та ансамблем пісні і танцю, де яскраво висвітлюється хор, оркестр та хореографія.

Навчальне видання адресується студентам і викладачам музично-педагогічних факультетів ВНЗ.

УДК 78.087.68(072)+785(072)

М 25

© Марач О. М., Охманюк В.Ф. 2018

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2018

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Методичні рекомендації до навчальної дисципліни «Художня лабораторія народного мистецтва» розкривають план роботи, за яким студент може оволодіти базовими навичками роботи з вокальним та інструментальним колективом та покращує рівень підготовки хорового диригента з даного курсу.

Дані методичні рекомендації повністю підходять і для таких курсів як «Лабораторія творчого колективу» та «Ансамбль народної музики», оскільки вони являються суміжними дисциплінами

Мета вивчення курсу – «Художня лабораторія народного мистецтва (вокальна група)» є важливою дисципліною при підготовці хорового диригента, оскільки при вивченні курсу закладаються основи співу в ансамблі, розуміння та вміння відтворити специфіку народно-академічної манери співу. Спів у колективі пов'язаний із практикою виконавської діяльності, яка є обов'язковою умовою успішної підготовки фахівця. Прищепити любов до народного та народно-академічного співу, виховати художнє мислення, навчити засвоювати хорові партитури, вміння створювати інтерпретації музичних образів і передавати свій задум у виконавській діяльності.

Завдання вивчення курсу:

- оволодіння навичками, необхідними для співу в народно-академічній манері;
- розширення музичного світогляду, ознайомлення з кращими зразками української народної хорової музики, народною музичною творчістю;
- розвиток навичок самостійної роботи над хоровими партіями.

В результаті вивчення курсу студент повинен:

знати:

- теоретичний матеріал щодо співочої техніки;

- правила вивчення та виконання хорової партитури;
- найбільш вагомі хорові твори українських композиторів;

вміти:

- володіти співочими навичками;
- реалізувати у виконавській діяльності теоретичні знання і навички, отримані в процесі вивчення спеціальних дисциплін;
- відтворити хорову партитуру нескладної фактури на фортепіано.

2. У процесі вивчення курсу студент формує такі освітні і професійні *компетентності*, що включають здатність до:

- набуття знань щодо становлення і розвитку українського народного хорового мистецтва;
- вивчення, узагальнення та впровадження в практичну роботу передового музичного репертуару народного хорового мистецтва;
- вивчення, узагальнення та впровадження в практичну роботу різних народних вокально-хорових технік співу;
- використання в музично-педагогічному процесі сучасних методів та прийомів музичного навчання і виховання;
- естетичного оцінювання і впровадження кращих зразків музичного мистецтва у художньо-педагогічну діяльність;
- самостійної виконавської і словесної інтерпретації музичних образів і практичного володіння музично-виконавським репертуаром;
- вироблення у студентів професійних орієнтирів щодо майбутньої художньо-виховної діяльності.

3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Змістовний модуль. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

Тема 1. Вивчення партій хорового репертуару.

Тема 2. Імпровізаційність у народному співі.

2. Змістовний модуль. Вивчення різних технік народного співу в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

Тема 3. Ансамблевість у колективі з хоровою. Інструментальною та хореографічною групами.

Тема 4. Специфіка волинського фольклору.

3. Змістовний модуль. Закріплення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

Тема 5. Виконавська робота в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.

Тема 6. Вокально-хорові техніки виконання народного співу.

4. Змістовний модуль. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

Тема 7. Волинський фольклор в автентичному виконанні.

Тема 8. Художня лабораторія народного мистецтва: функції хорової, інструментальної та хореографічної груп.

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Вивчення партій хорового репертуару

1. Удосконалення практичних умінь та виконавських навичок в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

Імпровізаційність у народному співі.

1. Вивчення різних технік народного співу в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва.
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

Ансамблевість у колективі з хоровою. Інструментальною та хореографічною групами.

1. Ознайомлення з різними техніками регіональних народних манер співу.
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

Специфіка волинського фольклору.

1. Ознайомлення зі специфікою виконання волинського фольклору.
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

Виконавська робота в вокальній групі художньої лабораторії народного мистецтва

1. Індивідуальна робота над вибраними партитурами. Їх виконавський аналіз.
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

Вокально-хорові техніки виконання народного співу.

1. Ознайомлення з різними вокальними техніками народного співу.
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

Волинський фольклор в автентичному виконанні.

1. Аналіз виконання різними колективами автентичного волинського фольклору.
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

Художня лабораторія народного мистецтва: функції хорової, інструментальної та хореографічної груп.

1. Розподіл функцій хорової, інструментальної та хореографічної груп на індивідуальні сегменти діяльності ансамблю.
2. Вивчення партій хорового репертуару.
3. Закріплення вивчених партій хорового репертуару.

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів на один навчальний рік та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. Модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 1

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Таблиця 2

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи		
Оцінка	К-сть балів	Критерії
		При виконанні творів студент продемонстрував:
A	90 – 100	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації; – правильне володіння звуком; – досконале виконання динамічного розвитку твору; – досконале володіння інструментом; – правильне використання різних штрихів; – високе вміння орієнтуватись у формі та гармонічній будові твору.
B	82 – 89	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації; – правильне володіння звуком; – досконале виконання динамічного розвитку твору; – досконале володіння інструментом;
C	75 – 81	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій; – бездоганну чистоту інтонації;

D	67 -74	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи; – бездоганне тембральне і динамічне погодження звука свого музичного інструменту з іншими окремими музичними інструментами своєї та інших партій;
E	60 – 66	– високе вміння художньої інтерпретації твору у складі інструментальної групи;
FX	1 – 59	Твори не виконувалися.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні. - К.: Наукова думка, 1988.
2. Бойко В.Г. Сучасна народнопоетична творчість на Україні / В. Бойко.- К.: Наукова думка, 1973.
3. Гордійчук М.М. Як записувати народну музику / М. Гордійчук. – К.: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960.
4. Гуменюк А.І. Українські народні музичні інструменти / А. Гуменюк. – К.,1967.
5. Гуменюк А.І. Як записувати народну танцювальну музику / А. Гуменюк. – Народна творчість та етнографія, 1969, № 4.
6. Дей О.І. Сторінки з історії української фольклористики / О. Дей. - К.: Наукова думка, 1978.
7. Колесса Ф. Народна музика на Поліссі / Ф. Колесса. - К.: Наукова думка, 1970.
8. Колесса Ф. Ритміка українських народних пісень / Ф. Колесса. -Львів, 1907.
9. Колесса Ф.Ф. Фольклористичні праці / Ф. Колесса. - К.: Наукова думка, 1970.
10. Правдюк І. Ладові основи української народної музики / І. Правдюк. – К. : вид-во АН УРСР, К., 1961.
11. Танцюра Г. Записки збирача фольклору / Г. Танцюра. – К. : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури. - К., 1958.

Навчальне видання

Марач Олександр Миколайович

Охманюк Віталій Федорович

**Художня лабораторія народного мистецтва
(вокальна та інструментальна групи)**

Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів

Друкується в авторській редакції

Технічний редактор О. М. Марач

Підписано до друку 20.03.2018. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman.

Формат 60 x 84 1/16

Обл.-вид.арк. 12,7. Ум. друк. арк. 9,5.

Тираж 50 прим.

Видавництво «Луцький педагогічний коледж»

43010 м. Луцьк, пр. Волі, 36. тел. 24-81-50

Свідоцтво про внесення

До державного реєстру видавничої справи

ВЛн № 44 від 06.11.2008